

HUMANITIES INSTITUTE  
Serhat Tertemiz, MA

## **BİZİM İNCE KIZLAR** (1993) FAKİR BAYKURT (1929-1999)

### **İçindekiler**

Bizim İnce Kızlar  
Anahtar  
Suya Kim Yakın  
Bakıcı  
Video  
Koçum Uyudu  
Küçük Mustafa  
Britta  
Kalimerhaba  
Ayarı Var  
Doktor Rainer  
Karslı Nine  
Düğün Çağrısı  
Tren Gecikti  
Banker Orhan  
Gülşen  
Ağaçların Kütüğü  
Direnişe Katkı  
İki Bacı  
Bahadır  
Otobüsün Sürücüsü  
Yabancı Olmak Pek Zormuş  
Küçük Bir Gülüş  
Hüsnücan  
Akademi  
Önemli Hasta  
Küçük Yazar  
Türkücü Neclâ Hanım  
Hochfeld Kitaplığı  
Bremen'de Başıma Gelenler

### **Hakkında**

1993 yılında Almanya'da basılıp Türkiye'de yayımlanan *Bizim İnce Kızlar* adlı öykü kitabı Baykurt'un kendi öz yaşam öyküsünden, yapmış olduğu röportajlardan ve tanıklıklarından yola çıkarak kaleme aldığı öykülerden oluşmaktadır. Yaklaşık olarak otuz öyküden oluşan eserde yer alan neredeyse her öyküde anlatıcı yazarın temsilcisi konumundadır. Yazar, Almanya'ya işçi olarak göç etmiş olan Türklerin yaşam öykülerinden hareket ederek kimliksel ve sınıfsal sorunlara ayna tutar. Yazarın toplumcu-gerçekçi yazınsal akımın ilkelerine sadık kalmaya devam ettiği açık bir şekilde görülür. Güdümlü bir yazar olan Baykurt, işçi-emekçi sınıfının savunuculuğunu neredeyse her eserinde yapmıştır.

# BİZİM İNCE KIZLAR

## Kişiler

**Anlatıcı** (Açık/Mantıklı) Anlatının ben-öyküsel anlatıcısı bir kadındır. Duisburg'un Ruhrort semtinde yaşamaktadır. Lise çağında olan ben-öyküsel anlatıcı, Almanya'daki liselerde yabancılar için bir gelecek olmadığını görmesi üzerine iş hayatına atılır. Kendisi adına olumsuz olan bir durum karşısında hayıflanmaz ve doğrudan çözüme yönelir. Kadınların mevcut işgücünde daha fazla yer almaları gerektiğini düşünür. Yolculuk ettiği tramvayı kullanan makinistin kadın olmasından gururlanır.

**Endişeli** "Kimi zaman gazeteye bakayım, yanıma bir kitap alayım diye gecikirim. Ara otobüsler var, ama bunlara binersem "Ruhrort" denilen yerde aktarma yapmam gerekir" (Baykurt 2019, 1).

**İlgili** Vatandaşlarının Almanya'daki durumuyla yakından ilgilenir: "Bizimkiler Duisburg'ta beş yıl öncesine kadar elli bin idi. Helmut Kohl hükümeti allem, kalem etti, on binini geri döndürdü. Kalanlar, kimsenin akıl erdiremeyeceği yollardan çoğalıp gene elli bin oldu. Hatta aştı bile" (Baykurt 2019, 1).

**Eleştirel** "O sanıyor dünya Anadolu'daki köyünün dünyası! O iyi olunca herkes iyi olacak! Bence düş görüyor, yanılıyor. Sonunda, 'Kızım, kendin bilirsin; ne olsa bizden fazla okudun. Uygunu neyse onu yap!' dedi" (Baykurt 2019, 3).

**Şaşkın** Yolculuk ettiği tramvayın bir kadın tarafından kullanıldığını gördüğünde çok şaşırır ve sürücüyü hayranlıkla izler: "Hem sürüyor, hem yanında dikilen ceylan bakışlı hemşerisiyle konuşuyor. Raylar üzerinde akan söyleşinin tadını çıkarıyorlar birlikte! Sürücü kız, arada ses aygıtının düğmesine basarak, şu durak, bu durak haber veriyor" (Baykurt 2019, 4).

## Detaylı Olay Örgüsü

**Anlatıcının İş Aramaya Başlaması** Duisburg'da yaşayan kadın anlatıcı, Alman okullarında okuyan yabancılarla çok fazla fırsat tanınmadığını bilmektedir. Bundan dolayı bir trene binip İş Bulma Kurumu'na gitmeye karar verir. Bir iç liman kenti olan Duisburg çok kısa sürede sanayileşmiştir. Helmut Kohl hükümetiyle elli bin olan Türk nüfusu kırk bine düşürülmüşse de, hükümetin değişmesiyle birlikte bu sayı yeniden elli bine çıkmıştır. Hamborn, Morxloh ve Meiderich mahallelerindeki Türk nüfusunda yoğun bir artış görülmektedir.

**İş Bulma Kurumu'na Gitmesi** İş Bulma Kurumu'na giden kadın anlatıcı, gördüğü görevliye her işi yapabileceğini söyler. Son yıllarda erkek işi olarak bilinen işlerin kadınlar tarafından yapılmaya başlandığı görülür. Şoförlük, makinistlik gibi mesleklerin yanında kas gücü gerektiren işlerde kadınlar da görülür. Tren yolculuğu sırasında Emine arkadaşına, iş bulmak için İş Bulma Kurumu'na gittiğini söyler. Tramvayı kullanan makinist bir kadındır. Anlatıcı onun iş sırasında yaptıklarını hayranlıkla izler.

## Temalar

**Cinsiyet** *Bizim İnce Kızlar* adlı öyküde Baykurt, özellikle Almanya'da yaşayan Türk kadınların iş hayatına atılmaları ve bu atılışın nedenleri üzerinde durur. Anlatının kadın anlatıcısı Almanya'daki okullarda kendisi için bir gelecek olmadığını görmesi üzerine iş hayatına atılmaya karar verir. İş Bulma Kurumu'na gidip başvuru yapar. Son zamanlarda kadınların iş hayatında etkin olarak yer aldıkları ve erkeklerin işlerini de yapmaya başladıkları görülür.

## ANAHTAR

### Kişiler

**Necmi** Anlatının başkarakteri çelik fabrikasında işçidir.

**Mete** Necmi-Jetta çiftinin oğludur.

**Jetta** Necmi'nin Alman asıllı olan eşidir.

*Ertuğrul* Necmi'nin kardeşidir.

## Detaylı Olay Örgüsü

**Necmi'nin Anahtarı Kaybetmesi** Arabasıyla Duisburg Tren İstasyonu'na gelmiş olan Necmi, Hannover'den gelen akrabalarını karşılar. Onların bavullarını alıp aracına taşır. Meerbuchlu bir Alman'la evlenmiş olan Necmi, zaman zaman eşiyile kültür çatışması yaşar. Jetta'nın dünyaya getirmiş olduğu erkek çocuğa Mete adı verilmiştir. Necmi Mete'yi sünnet ettirmek istemiş ve Jetta da onun bu isteğini olumlu karşılamıştır. Mete'nin sünnet olmasının sağlığı açısından iyi olacağını düşünür. Hannover'den gelen akrabalar sünnet düğününe katılacaklardır. Arabaya binen Necmi, anahtarlığında diplomat çantasının anahtarının olmadığını fark eder.

**Necmi'nin Anahtarı Bulması** Düğünün bitmesinden birkaç gün sonra akrabalarını istasyona geri getiren Necmi, anahtarı etrafta aramaya başlar. Kardeşi ve akrabaları onun delirdiğini düşünür. Zira anahtarın kaybolmasının üzerinden birkaç gün geçmiştir. Fakat anahtarı bulmayı başaran Necmi bıyığının kendisine şans getirmiş olduğuna inanır. Bu sayede anahtarı bulabildiğini düşünür.

## Temalar

*Gelenek* *Anahtar* adlı öyküde Baykurt, Almanya'da işçi olarak çalışan ve Alman asıllı bir kadınla evlenmiş olan Necmi'nin geleneklere ve batılara ne kadar bağlı olduğunu anlatır. Yıllarca Almanya'da çalışmış ve Alman bir kadınla evlenmiş olmasına rağmen Necmi, eski gelenekleri ve inançları sürdürmeye devam eder. Oğlunu sünnet ettirir ve günler önce kaybettiği anahtarlarını bıyıklarının getirdiği şans sayesinde bulunduğunu düşünür.

## SUYA KİM YAKIN

### Kişiler

<i>Mahmut</i>	Yeşilovalıdır. Demir döküm işçisidir. Babadır.
<i>Sultan</i>	Mahmut'un eşidir. Ev kadınıdır.
<i>Anlatıcı</i>	Anlatının ben-öyküsel ve dış-öyküsel anlatıcısı yazarı temsil eder.
<i>Nevzat</i>	Ailenin erkek oğludur. <i>Realschulede</i> okur.
<i>Keziban</i>	Ailenin büyük kızıdır. <i>Realschulede</i> okur.
<i>Zeynep</i>	Ailenin küçük kızıdır.
<i>Herr Vogelsen</i>	Sınıf öğretmenidir.

## Detaylı Olay Örgüsü

**Nevzat'ın Eve Gelip Maç İzlemesi** Duisburg'un en büyük demir döküm fabrikasında çalışan Mahmut, öğle saatlerinde eve gelmiş ve yatağa yatarak dinlenmeye çekilmiştir. Yaşadıkları ev standart bir işçi evidir. Eşi Sultan mutfakta kabaklı ve soğanlı bükme yapmaktadır. Zeynep evde ders çalışırken Nevzat'la Keziban *Realschuleden* eve gelir. İvan Lend'le Boris Becker'in maçını izlemek isteyen Nevzat televizyonu açar. Sultan Nevzat'ın bir süre maç izlemesine göz yumar.

**Mahmut'un Nevzat'tan Su İstemesi** Bir süre sonra su içmek için yataktan kalkan Mahmut Nevzat'ın maç izlediğini görünce o da oturup maçı izlemeye başlar. Su almayı unuttuğunu fark edince Nevzat'a kendisine su getirmesini söyler. Fakat Nevzat Mahmut'a kendisinin suya daha yakın olduğunu ve onu kolaylıkla alabileceğini söyler. Aynı zamanda Mahmut yaşlı, sakat veya hasta da değildir. Dolayısıyla Nevzat okulda kendisine öğretilene göre Mahmut suyunu kendi almalıdır. Fakat Mahmut Türk geleneğine göre suyu küçük olanın getirmesi gerektiğini ve geleneğe sahip çıkacağını söyler. Akşam yemeğine gelen yazara kimin haklı olduğu sorulsa da yazar, kendisine sorulan zor soruyu yanıtız bırakıp bir bahane uydurarak oradan ayrılır.

## Temalar

*Gelenek* *Suya Kim Yakın* adlı öyküde Baykurt, babayla oğul arasında yaşanan bir tartışma aracılığıyla gelenek ve etik arasındaki çatışmaya değinir. Almanya'da doğup büyümüş ve Almanya'da eğitim almış olan Nevzat, kendisinden su isteyen babasına mantıklı yanıtlar vererek suyu kendisinin alması gerektiğini söyler. Fakat geleneklere aşırı bağlı olan baba oğlundan inatla su getirmesini ister. İsteğinin mantıksal bir arka planı yoktur. Oğlunun su getirmeyişini gurur meselesi haline getirir.

## BAKICI

### Kişiler

<i>Mirza</i>	Mardinli bir Süryani'dir. Almanya'ya göç edip Vos'ta çalışmaya başlamıştır.
<i>Mecide</i>	Mirza'nın eşidir.
<i>Grüger</i>	Başhekimdir.
<i>Frau Stiller</i>	Sosyal İşler Müdürlüğü'nün görevlendiği bakıcıdır.
<i>Anlatıcı</i>	Anlatının ben-öyküsel ve dış-öyküsel anlatıcısı yazarı temsil eder.

### Detaylı Olay Örgüsü

**Mecide'nin Hastaneye Yatırılması** Mardin'den Almanya'nın Wipperfürth kentine göç etmiş olan Mirza, eşi Medine'yle yaklaşık yirmi yıldır Vos metal firmasında çalışmaktadır. Süryani olan Mirza, azınlık bir topluluğa mensup olmasında dolayı sürekli baskı görmüş ve çareyi Almanya'ya göç etmekte bulmuştur. Üç çocuk sahibi olmuş olan çift dördüncüye de sahip olmak istemişse de Mecide hastalanmış ve ameliyat olması gerekmiştir. Sendikacı olan Mirza Mecide'yi büyük bir hastaneye yatırmak istemişse de arkadaşları hastanenin büyüklüğünün önemli olmadığını ve onun bir an evvel ameliyat olması gerektiği konusunda onu ikna etmişlerdir.

**Frau Stiller'in Bakıcı Olarak Evde Çalışması** Yirmi gün kadar hastanede yatması gereken Mecide'nin yerine Mirza'nın ev işleriyle ilgilenmesi gerekecektir. Bunun üzerine Sosyal İşler Müdürlüğü'yle iletişime geçilip durum anlatılır. Müdürlük aileye Frau Stiller'i bakıcı olarak gönderir. İşini hiç aksatmayan ve hiçbir ikramı kabul etmeyen Frau Stiller işini büyük ciddiyetle ve özenle yapar. Yirmi gün boyunca işini eksiksiz yapar ve karşılığında yalnızca Sosyal İşler Müdürlüğü'nden alacağı ücreti kabul eder. Mecide'nin eve dönmesi üzerine görevi sonra eren Frau Stiller'a Mirza bir buket çiçek hediye eder.

## Temalar

*Umursama* *Bakıcı* adlı öyküde Baykurt, dördüncü çocuklarını dünyaya getirmek isterken Mecide'nin rahatsızlanıp ameliyat olması gerekmesi üzerine Frau Stiller'ın eve gelip aileyle ilgilenmesi anlatılır. Mecide'nin yokluğunda Frau Stiller ailenin bütün ihtiyaçlarıyla eksiksiz ilgilenir. İşini mükemmel derecede yapar ve bunun karşılığında aileden hiçbir şey kabul etmez. Alman bakıcının dürüstlüğü, kibarlığı ve çalışkanlığı karşısında Türkler hayranlıklarını gizleyemezler.

## VİDEO

### Kişiler

<i>Hasibe</i>	Bir işçinin eşidir. Dört çocuk annesidir. Anlatının başkarakteridir.
<i>Edip</i>	Hasibe'nin eşidir. İşçidir.
<i>Fatma</i>	On dokuz yaşındaki genç kız ailenin en büyük kızıdır.
<i>Deniz</i>	On üç yaşındaki genç oğlan ailenin en genç çocuğudur.

Naciye Ailenin üçüncü çocuğudur.

## Detaylı Olay Örgüsü

**Vidyo Oynatıcısının Çocukları Olumsuz Şekilde Etkilemesi** Mazılı köyünde dünyaya gelmiş olan Hasibe kendisini okutmadığı için daima ailesine kızgın kalmıştır. Okumanın ve iyi bir eğitim almanın önemini kavramış olan Hasibe, çocuklarını okutmaya söz vermiştir. Sachtleben kimya fabrikasında işçi olan Edip'e eş olan Hasibe Duisburg'daki Ruhrort semtine yerleşir. Dört çocuk dünyaya getirir. Okuldan gelen haberlere göre ilk önce Naciye'nin ardından da Deniz'in ders notları düşmüştür. Ödevler tam olarak yapılmamaktadır. Hasibe bunun sebebinin hemen anlar.

**Hasibe'nin Vidyo Oynatıcısından Kurtulması** Vidyo oynatıcısı ilk eve geldiğinde sevinçten havalara uçmuş olan Hasibe, çocuklarının çok fazla film izlemesinden endişelenmiştir. Fakat eşinin tek eğlencesi de vidyo oynatıcısıdır. Bütün uyarılara rağmen çocuklarının film izlemesine engel olamayan ve onların davranışlarının, üsluplarının, insanlarla olan ilişkilerinin değiştiğini gören Hasibe, çocuklarını kaybettiğini düşünmeye başlar. Durumu anlatıcıya anlatır. Aşırı düşünmeden delirme aşamasına gelen Hasibe en sonunda vidyo oynatıcısını ve kasetleri bir torbaya koyup Kaiser Kanalı'na atar.

## Temalar

**Bilim-Teknoloji** Teknolojinin gelişmesiyle birlikte her eve yeni cihazlar girmeye başlamış ve bu cihazlar insanları kökten değiştirmeye başlamıştır. *Video* adlı öyküde Almanya'da yaşayan bir Türk aile evine vidyo oynatıcısı alır. Vidyo oynatıcısı karşısında çok fazla vakit geçiren çocuklar derslerde başarısız olmaya başlar. Filmlerde gördükleri karakterlerin davranışlarına, üsluplarına, tutumlarına ve yaşamlarına özenirler. Çocukların annesi Hasibe, vidyo oynatıcısını kanala atarak çocuklarını kurtardığını düşünür.

## KOÇUM UYUDU

### Kişiler

**Anlatıcı** Anlatıcının ben-öyküsel anlatıcısı yazarın sözcülüğünü yapmaktadır ve onu temsil eder.

**İbrahim** Anlatıcının öğrencilerindedir. Thyssen firmasının Elektro-Mekanik Bölümü'nde çalışır.

## Detaylı Olay Örgüsü

**Anlatıcının Öğrencisi İbrahim'i Yorgun Halde Görmesi** Sabah saat 6 gibi Freidrich Alanı'na varan anlatıcı; gelen otobüsleri, trenleri ve tramvayları izler. Ulaşım araçlarının kavşağı olan yerde insanlar gitmek istedikleri yere kendilerini götürecek olan aracı sabırla beklemektedirler. Saat 4:30 gibi uyanmış ve duşunu alıp kahvaltı etmiş olan işçiler alana dolmuşlardır. Alandakilerden biri de anlatıcının liseden öğrencisi olan İbrahim'dir. On yedi yaşına gelmiş olan İbrahim Thyssen'de Elektro-Mekanik Bölümü'nde çıraklık yapmaya başlamıştır. İbrahim oturmuş olduğu yerde uyuklamaktadır.

**Anlatıcının İbrahim'in Durumuna Üzülmesi** Okul yıllarında oldukça haylaz ve canlı bir genç olan İbrahim'i çalışma hayatı oldukça değiştirmiştir. Zira fabrikada eğlenebileceği arkadaşları, kızlar ve öğretmenler artık yoktur. Yalnızca ödev veren ustabaşları ve sekiz saatlik yoğun mesai vardır. Uykusuzluktan ve yorgunluktan göz altları morarmış olan İbrahim'in zayıfladığı da görülür. Fakat yakın gelecekte iyi ve düzenli bir iş bulma umuduyla bütün zorluklara katlanmaktadır. Anlatıcı İbrahim'e başını omuzuna yaslamasına izin verir. Öğretmen öğrencisini bu halde görmekten üzüntü duyar.

## Temalar

**Umursama** *Koçum Uyudu* adlı öyküde Baykurt, lisede öğretmenlik yaptığı dönemlerde öğrencisi olan İbrahim'le sabahın erken saatlerinde Freidrich Alanı'nda karşılaşır. Thyssen firmasının Elektro-Mekanik Bölümü'nde çıraklık yapan İbrahim, sekiz saatlik yoğun mesai ve sıkıcı bir iş ortamı yüzünden zayıflamış ve göz altları morarmıştır. Neşeli ve hareketli olan öğrencisini böylesine tükenmiş bir halde gören yazar-anlatıcı onun içine düşmüş olduğu durumdan dolayı üzülür.

# KÜÇÜK MUSTAFA

## Kişiler

*Mustafa* Anlatının çocuk başkarakteri 9 yaşındadır. Almanya'dan Türkiye'ye tatil için gelmiştir.

*Dede* Mustafa'nın köyde yaşayan dedesidir.

## Detaylı Olay Örgüsü

**Dedeyle Torunun Dağa Çıkması** Ailesiyle birlikte Duisburg'dan köye tatil için gelmiş olan Mustafa bahçedeki köpekle oynamaktadır. Dedesi onu yanına çağırır ve ona ne yaptığını sorar. Artık büyüdüğünü söyleyen Mustafa dedesine rapor vermek istemez. Daha da büyüdüğünde herkesi döveceğini söyler. Dede Mustafa'ya ne kadar büyüüp güçlenirse güçlensin kimseyi dövmemesi gerektiğini, arkadaşlıklar kurup dayanışmayla çalışması gerektiğini söyler. Ardından dedesi Mustafa'ya eşeği alıp gelmesini, birlikte dağa çıkacaklarını söyler.

**Mustafa'nın Kendisini İyileştirmiş Olan Çam Ağacını Ziyaret Etmesi** Yolculuk sırasında Mustafa dedesine dağda kurt olup olmadığını sorar. Dede Mustafa'ya dağda eskisi kadar kurt kalmadığını, kurt bulabilmek için günlerce aramaları gerektiğini söyler. Dedesi Mustafa'yı, geçmişte onu iyileştirdiğine inandığı çam ağacına götürmeye karar verir. Göğüs hırıltısından dolayı tedavi görmüşse de iyileşememiş olan Mustafa'yı dede her gece çam ağacının altına yatırmıştır. Temiz hava sayesinde Mustafa, bir süre sonra göğüs hırıltısından kurtulmuştur. Çam ağacı Mustafa'nın doktoru ve ilacı olmuştur. Mustafa, hem dedesine hem de çam ağacına teşekkür eder.

## Temalar

*Umursama* *Küçük Mustafa* adlı öyküde Baykurt, geçmişte akciğerinden rahatsız olan torununu iyileştirmek için onu her gece dağdaki bir çam ağacının altına yatırmış olan dedeyi anlatmaktadır. Dedenin fedakarlığı ve gayreti sayesinde Mustafa iyileşmiş güçlenmiştir. Dede torununa bir zamanlar ne kadar güçsüz olduğunu hatırlatır ve ona zayıf olanları koruması gerektiğini ima eder.

# BRİTTA

## Kişiler

*Dilek* Yazar-anlatıcının öğrencisidir. Anlatının başkarakterlerindedir.

*Anlatıcı* Anlatının ben-öyküsel anlatıcısı yazarın sözcülüğünü yapmaktadır ve onu temsil eder.

*Sonja* Yaşından dolayı eğitim hakkı sona ermiş ve Ali'den bir çocuğu olmuştur.

*Ali* Ağlasunlu bir işçidir. Kamp-Linfort madeninde çalışmaktadır.

*Britta* Sonja-Ali çiftinin bebeğidir.

*Turan* Okulun zorba öğrencilerindedir.

*Emine Sümbül* Kuran kursuna gittiği için okula sürekli geç gelen bir kız öğrencidir.

## Detaylı Olay Örgüsü

**Dilek'in Anlatıcıya Baba Gözüyle Bakması** Ehren Sokağı'ndaki okulda öğretmenlik yapan anlatıcı, düşük zeka seviyesi nedeniyle arkadaşları tarafından itilip kakılan Dilek'e özel ilgi gösterir. Ona daha anlayışlı davranır ve onunla daha fazla empati yapar. Dilek anlatıcının yanına gelip okulun bahçesinde duran bebek arabasını gösterir. Yaşı nedeniyle okuldan atılmış olan Sonja'nın bir bebeği olmuştur. Sonja arkadaşlarını görmeye gelmiştir. Dilek anlatıcıya tükürükler saçarak bildiklerini anlatır. Dilek'in babasından göremediği ilgiyi anlatıcıdan karşıladığı açıktır.

**Sonja'nın Genç Yaşta çocuk Sahibi Olması** Kamp-Linfort madeninde işçi olan Ali'yle birlikte yaşayan Sonja'nın evlilik dışı bir bebeği olmuştur. Bebeğe Britta adını vermişlerdir. Anlatıcı, çok genç yaşta evlenmeden çocuk sahibi olunmasını yadırgar. Anlatıcı bebeğin etrafına toplanan ve ona dokunan çocukları dağıtır. Anlatıcı Dilek'e bir kitabını imzalayıp verir ve onu Sonja'ya vermesini söyler. Büyüdüğünde Britta'nın kitabı okumasını diler.

## Temalar

*Umursama* Britta başlığını taşıyan öyküde Baykurt, Almanya'da yaşadığı ve öğretmenlik yaptığı dönemlerde yaşamış olduğu bir olaydan esinlenerek okullarda öğrencilerin yaşadığı sorunlara değinir. Anlatıcının eski öğrencilerinden biri olan Sonja'nın Ali'den evlilik dışı bir çocuğu olmuştur. Bu çocuğa Britta adını vermişlerdir. Anlatıcı ikilinin genç yaşta çocuk sahip olmuş olmasına üzülür. Fakat Britta'ya kitaplarından birini hediye eder ve gelecekte onu okumasını ümit eder.

## KALİMERHABA

### Kişiler

*Anlatıcı* Ben-öyküsel anlatıcı yazarın sözcülüğünü ve temsilciliğini yapar.

*Hacı Öztürk* Ankaralı anlatı kişisi anlatıcının Düsseldorf'ta yaşayan bir arkadaşıdır.

### Detaylı Olay Örgüsü

**Anlatıcının Düssel Çayına Gitmesi** Bahar mevsiminin gelmesiyle birlikte anlatıcı fırsat buldukça kır gezileri yapmaya başlamıştır. Düsseldorf tarafına giden bir arkadaşının arabasına binip Düssel çayında iner. Güneş Neandertal'de henüz doğmaktadır. Kırarda gezinmeye başlayan anlatıcı çıplak ayakla toprağa basarak vücudundaki fazla elektrikten kurtulur. Çeşitli otlar toplamaya başlar. Hindibanın faydalarını sayıp döker. Ardından ısırgan otunun geçmişte kötü bir şöhrete sahip olduğuna ve değerinin yeni yeni anlaşıldığına değinir. Isırgan otundan kumaş, örtü, battaniye yapılabileceği gibi çeşitli yemekler de yapılmaktadır. Isırgan otlu börek favori yemeklerindedir.

**Düssel Çayında Yunanlarla Karşılaşması** Çeşitli otların bulunduğu bir yerde ot toplayan insanlar gören anlatıcı o tarafa doğru yönelir. Onların Yunan olduklarını öğrenir. Onları Türklerle Yunanların Almanya'da uydurdukları selamlaşma şekli olan "Kalimerhaba" diyerek selamlar. İki ülke arasında siyasi gerginlikler olmasına rağmen iki taraf da birbirine saygı gösterir. Birlikte ot toplayıp onlarla ne yapacakları üzerine konuşurlar.

## Temalar

*Arkadaşlık* Kalimerhaba adlı öyküde Baykurt bizzat yaşamış olduğu bir anıdan esinlenmiştir. Zira öyküdeki anlatıcı yazarın bizzat kendisidir. Düsseldorf tarafındaki Düssel çayına ısırgan otu toplamak amacıyla giden anlatıcı, orda ot toplayan Yunanlarla karşılaşır. Anlatıcı onları "Kalimerhaba" diyerek selamlar. Türklerle Yunanların orada birlikte ot topladıklarına ve iki ülke arasındaki siyasi gerilimlere rağmen iki farklı ulusal kimliğe sahip insanların birbirleriyle dost olduklarına değinir.

## AYARI VAR

### Kişiler

*Yunus* Almanya'da çalışan bir maden işçisidir.

*Sabriye* Yunus'un nişanlısıdır.

*Rudi* Düğündeki Alman konuklardan biridir.

*Nezahat* Anlatıcının tanıdıklarından biridir.

### Detaylı Olay Örgüsü

**Anlatıcının Yunus'un Düğününe Katılması** Rheine'de yaşayan hemşerisi Sökümcü Yunus'un düğününe davetli olan anlatıcı oraya gitmiştir. Yunus, Anadolu'dan yeni gelmiş Sabriye adlı bir kadınla evlenmektedir. Düğün için ayarlanan salona Bremen'den Dostlar Korosu ve Şarkıcı Belkıs gelmiştir. Yunus, Rheine Belediye Başkanını Türk düğünü görmesi için düğününe davet etmiş ve o da kızıyla birlikte düğüne katılmıştır.

**Anlatıcının Yüksek Sesten Rahatsız Olması** Hemşerileriyle birlikte vakit geçiren anlatıcı orada geçen konuşmaları duymakta çok zorlanır. Zira hoparlörden yükselen şarkıların sesi aşırı yüksektir ve elektiriğimsi bir ses kulakları tırmalamaktadır. Aşırı gürültüye ve cızırtıya dayanamayan anlatıcı Nezahat'a uygarlığın gelmiş olduğu durumdan dert yanar. Yunus'a sesin kısılması söylense de davetliler yüksek sesli müzik sevmektedirler. Rudi sesin ayarlanabildiğini ve uygarlığın yüksek sestem sorumlu olmadığını söyler.

## Temalar

**Bilim-Teknoloji** *Ayarı Var* adlı öyküde Baykurt, Almanya'nın Rheine semtinde yaşayan maden işçisi Yunus'un düğününe katılır. Düğündeki yüksek müzik sesinden rahatsız olan anlatıcı yaşadığı mağduriyetten dolayı bilim ve teknolojiyi suçlar. Fakat Alman konuklardan biri olan Rudi, sesin ayarlanabildiğini ve gürültünün teknolojiden kaynaklanmadığını söyler. Salondaki gürültünün sebebi yüksek sesli müzik seven Türk konuklardır.

## DOKTOR RAINER

### Kişiler

<i>Rainer</i>	Anlatının başkarakteri doktordur. Yabancı işçilere karşı daha duyarlıdır.
<i>Ayşe</i>	Rainer'in eşidir.
<i>Grünefeld</i>	Rainer'in öğretmenidir.
<i>Hasan</i>	Zonguldaklı bir maden işçisidir.
<i>Cemile</i>	Hasan'ın hasta olan kızıdır.
<i>Schenkel</i>	Rainer'in meslektaşısıdır.

### Detaylı Olay Örgüsü

**Dr. Rainer'in Doktor Olması ve Ayşe'yle Evlenmesi** Üniversitenin İç Hastalıkları Kliniği Karaciğer Bölümünde eğitim almış olan Dr. Rainer, Profesör Grünefeld'in yedi kişilik ekibine girmeyi başarmıştır. Her doktor adayı aynı bölümde farklı hastalıklar üzerine eğitim alır. Zürih'te sarılık hastalığı üzerine eğitim alan Dr. Rainer mesleğe atılır. Yabancı düşmanlığının had safhaya ulaştığı bir dönemde Ayşe'yle tanışır ve onunla evlenir. Onu her şeyden çok sever.

**Dr. Rainer'in Ölümüyle Türklerin Yasa Boğulması** Zonguldaklı bir maden işçisi olan Hasan, birçok doktora gösterdiği hasta kızını en sonunda Prof. Grünefeld'e getirir. Hastalığına tanı koyulmamış olan Cemile'ye sarılık teşhisi konur ve ameliyata alınır. Ameliyatına Dr. Rainer girer. Yabancı düşmanlığı hâlâ had safhadadır. Anlatıda şimdiki zamana gelindiğinde anlatıcı Dr. Rainer'in hayatını kaybetmiş olduğuna değinir. Onun ölümüne Almanlardan ziyade Türkler üzülmüştür. Dr. Rainer'in kendisi de aynı hastalıktan hayatını kaybeder ve ameliyatına giren meslektaşısı Dr. Schenkel utançtan dolayı konuşması sırasında kimsenin yüzüne bakamaz. Onun ölümü basın-yayın organlarından duyurulmaz. Kilisedeki törene Türkler de katılır. Anlatıcı devam eden hayat içinde yas halindedir.

### Temalar

**Kayıp** *Doktor Rainer* adlı öyküde Baykurt, iyi eğitim almış Alman asıllı bir doktorun, yabancı düşmanlığının had safhaya ulaştığı bir dönemde yabancılara karşı göstermiş olduğu anlayışla özellikle



Türklerin sevgisini kazanan Dr. Rainer'in ölümüne değinir. Özellikle sarılık hastalığı üzerine uzmanlaşmış olan Dr. Rainer birçok Türk hastayı iyileştirmiştir. Fakat kendisi aynı hastalıktan hayatını kaybetmiştir. Kahraman doktorun cenazesine birçok Türk katılır ve herkes yasa boğulur.

## KARSLI NİNE

### Kişiler

*Guğrun* Anlatının başkarakterlerindendir. Mimarlık mezunudur. Ali'nin eşi ve Tan'ın annesidir.

*Ali* Karslıdır. Hukuk mezunudur. Guğrun'un eşi ve Tan'ın babasıdır.

*Tan* Ali-Guğrun çiftinin oğludur. Anlatıdaki şimdiki zamanda üç yaşındadır.

*Döne* Ali'nin Kars'ta yaşayan ninesidir.

### Detaylı Olay Örgüsü

**Ali'yle Guğrun'un Çocuk Sahibi Olması** Yıllar önce Almanya'ya göç etmiş olan Karslı Ali üniversitede hukuk eğitimi almıştır. Aynı üniversitede mimarlık okuyan Guğrun'la kantinde tanışmış ve kısa sürede ikili arasında sıcak bir ilişki gelişmiştir. Guğrun'un ailesi yabancı karşıtı olmasa da iki kültür arasında derin farklılıklar olduğunu bilir ve bundan endişelenir. Fakat bir süre sonra Guğrun gebe kalır ve ikili birlikte yaşamaya başlar. Ali sosyal hizmetlerde çalışırken mimarlık alanında iş bulmak oldukça zor olduğu için Guğrun Tan'la ve ev işleriyle ilgilenir. Üç yıl sonra evlenme kararı alınır. Uzun süredir Kars'taki ninesini görmemiş ve oğlunu gösterememiş olan Ali Döne'yi Bremen'e davet eder.

**Döne'nin Ziyareti** Hristiyanların pis olduklarını devamlı duymuş olan Döne, Guğrun'un Tan'ı her sabah sabunlu suyla yıkadığını görünce bunun söylentiden ibaret olduğunu anlar. Gelininin güzelliğine de hayran kalır. Fakat gelinin aşırı otoriter olmasını ve Tan'ı sürekli baskı altında tutmasını garipse. Aşırı baskı ve ciddiyet nedeniyle Tan kolayca yemek yemez ve hiçbir şey içmez. Kahvaltı sırasında Döne Tan'a çeşitli oyunlarla kolayca yemek yedirir. Onun çayını fincandan tasa tasta fincana dökerek soğutur. Bu sayede Tan Döne'nin verdiği sütü ve çayı hemen içer. Guğrun Döne'nin çok bilgili ve zeki bir kadın olduğuna kanaat getirir. Döne yurda döndüğünde Guğrun ondan öğrendiği yöntemlerle Tan'ı beslemeye devam eder.

### Temalar

**Keşif** *Karslı Nine* adlı öykünün başkarakterlerinden biri olan Guğrun, Ali'yle yaşadığı ilişki sonucunda bir erkek çocuğu dünyaya getirir ve ona Tan adı verilir. Guğrun üç yaşına gelen Tan'ı oldukça sıkı, baskıcı ve ciddi bir şekilde yetiştirir. Torununu görmek için Kars'tan Almanya'ya gelen Döne Guğrun'un Tan'ı nasıl yetiştirdiğine şahit olur. Guğrun'un aksine Döne Tan'ı çeşitli oyunlarla besler. Döne'nin Tan'ı besleme yöntemini gören Guğrun, Döne'den çok önemli bilgiler edinir.

## DÜĞÜN ÇAĞRISI

### Kişiler

*Hüseyin* Anlatının başkarakteri öğretmendir. Bir basımevi açar.

*Ali Bey* Dernek başkanıdır.

*Stefan Klein* Basımevi işletmecisidir. Hüseyin'in basımevini işletir.

*Bedirhan* Havayolunda çalışır. Ali Haydar'ın kızıyla evlenecektir.

*Muğlalı Mehmet Kaya* Dizgicidir.

*Ali Haydar* Bedirhan'ın evleneceği kızın babasıdır. Alevi dedesidir.

## Detaylı Olay Örgüsü

**Öğretmen Hüseyin'in Basımevi Açması** Bottrop'ta öğretmenlik yapan Hüseyin, dernekte dostlarıyla otururken bir basımevi açacağına haberini verir. Böylece Almanya'da yaşayan Türkler kartvizitlerini, davetiyelerini ve diğer duyuru kartlarını hatasız bir şekilde bastırabileceklerdir. Basımevinin Hüseyin'e kâr getirip getirmeyeceği tartışılır. Basımevi yönetecek olan Hüseyin, aynı zamanda öğretmenliğe de devam edecektir. Oberhausen'de işlettiği basımevini batırmış olan ve Wasserman Basımevi'nden de atılmış olan kişiye basımevinin emanet edilmemesi gerektiği kendisine söylenir. Fakat Hüseyin'e göre bu basımevi işsiz genç Türkler için adeta bir okul olacaktır.

**Basımevinin Hatalarla Yönetilmesi** Oberhausen'de açılan basımevinde kartvizit ve davetiyenin yanında okul okuyan Türk çocuklarının Türkçe kitapları da basılmaktadır. Alevi Dedesi Ali Haydar'ın kızıyla evlenecek olan Havayolcu Bedirhan düğün davetiyelerini bastırıp kayınlarına gönderir. Fakat davetiyede "kız" yerine "kaz" yazıldığını gören ve bu hatanın düzeltilmesini isteyen Ali Haydar Hüseyin'le görüşür. Hüseyin hataları düzelttirip yeniden davetiye bastırıp sahiplerine gönderir. Hüseyin almış olduğu basımevini pek kâr edemediği için yıllarca işletir.

## Temalar

*Yanılma* *Düğün Çağrısı* adlı öyküde Baykurt, hem daha fazla gelir elde etmek hem de Almanya'daki yurttaşlarına iyi bir hizmet sunmak amacıyla basımevi açmaya karar veren Öğretmen Hüseyin'in türlü yanlışlıklar yaparak bir işletme açmasını ve onu işletmesini anlatılır. Yurttaşlarına daha uygun fiyata hatasız duyuru kartları basmak isteyen Öğretmen Hüseyin, daha önce kendi basımevini batırmış ve başka bir basımevinden kovulmuş Alman bir uzmanı işletmenin başına getirir. Üye olduğu derneğin diğer üyeleri tarafından uyarılmış olan Hüseyin kendi bildiğini yapar. Yapılan hatalar yüzünden basımevi bir türlü kâr edemez.

## TREN GECİKTİ

### Kişiler

*Anlatıcı* Ben-öyküsel anlatıcı yazarın sözcülüğünü ve temsilciliğini yapar.

*Claudia* Taksi şoförüdür.

## Detaylı Olay Örgüsü

**Anlatıcının Seyahat Acentasıyla Anlaşması** İşten eve gelip evde seyahat için hazırlık yapacak olan anlatıcı telaşlıdır. Zira yabancı olduğu bir ülkede katılması gerektiği buluşuma geç kalmak istemez. Bundan dolayı bir seyahat örgütlenme kuumuyla anlaşan anlatıcı işini şansa bırakmak istemez. Seyahat acentası ödenen ücret karşılığında bütün ulaşım planını hazırlar.

**Münih Treninin Rötar Yapması** Münih'teki buluşuma gidileceği gün anlatıcıyı tren istasyonuna götürecek olan taksi 15 dakika önce gelir. Ağır kanlı olan ve her şeyi son dakikaya bırakan anlatıcı şoförün erken gelmesine sinirlenir. Son dakikaya kadar çantasını hazırlayan anlatıcı taksiye biner. Taksi şoförü Claudia adında bir kadındır. Claudia anlatıcıya taksilerin belirtilen saatten önce geldiğini ve müşterilerin de birkaç dakika önceden hazır bulunmaları gerektiğini söyler. Şans eseri o gün Münih treni de 15 dakika geç gelir. Fakat anlatıcı Alman yetkililerin gecikmeyi bir şekilde telafi edeceklerinden emindir.

## Temalar

*Şaşkınlık* *Tren Gecikti* başlığını taşıyan öyküde Baykurt, Münih'te düzenlenecek bir buluşuma katılacaktır ve zamanında orada olabilmek için bir seyahat acentasıyla anlaşmıştır. Taksi şoförü yazarı evinden alır ve erken bir saatte tren istasyonuna getirir. Fakat o gün nadir görülen bir olay yaşanır. Münih'e gidecek olan tren gecikir. Bu olay yazarda şaşkınlık duygusu uyandırır da o, yaşanan gecikmenin bir şekilde telafi edileceğinden emindir.

# BANKER ORHAN

## Kişiler

<i>Anlatıcı</i>	Ben-öyküsel anlatıcı yazarın sözcülüğünü ve temsilciliğini yapar.
<i>Abbak Tokcan</i>	Anlatıcının kuzeninin oğludur. Almanya'da işçidir.
<i>Banker Orhan</i>	Açmış olduğu Pro-Renta adlı bankayla Almanya'daki Türkleri dolandırır.
<i>Yozgatlı Yılmaz</i>	Banker Orhan tarafından mağdur edilen işçilerden biridir.
<i>Bozhüyükü Mustafa</i>	Banker Orhan tarafından mağdur edilen işçilerden biridir.

## Detaylı Olay Örgüsü

**Anlatıcının Abbak'ı Ziyaret Etmesi** Almanya'ya işçi olarak göç eden Türklerin büyük kazançlar elde edip birikim yaptıklarını ve mülk sahibi olduklarını duyanlar Almanya'ya akın etmeye başlamışlardır. Bunlardan biri de anlatıcının teyzesinin oğlu Mahmut'un oğlu Abbak Tokcan'dır. Breidenstein gibi güzel bir coğrafyada yaşayan Abbak-Fikriye çifti Buderus firmasında çalışmaktadır. Duisburg'da yaşayan anlatıcı çifti ziyaret etmeye karar vererek oraya gider. Abbak anlatıcıya Banker Orhan'ın Türk işçileri nasıl dolandırdığını anlatır.

**Abbak'ın Anlatıcıya Banker Orhan'ın Sahtekârlığını Anlatması** Önemli Alman firmalarında çalışıp tahviller ve hisset senetleriyle ilgilenmiş olan Orhan kendi bankasını açar. Pro-Renta adını verdiği bankada hesap açan işçilere yüzde otuz oranında faiz vermeyi vadeder. Bunu duyan ve Banker Orhan'ın güvenilir olduğuna kanaat getiren herkes parasını Pro-Renta'ya yatırır. Kimisi de bankadan kredi çekip parasını Pro-Renta'ya yatırır. Fikriye Abbak'a, biriktirmiş oldukları on beş bin lirayı Orhan'ın bankasına yatırmasını söylemişse de Abbak Orhan'a güvenmez. Bir yıl sonra Orhan ortadan kaybolur. Orhan bütün parayı alıp ortadan kaybolmuştur. Bu sahtekârlık nedeniyle bankaya borçlanmış olan işçiler borçlarını ödeyebilmek için fazladan mesai yapmaya ve ek işte çalışmaya başlarlar. Abbak anlatıcıdan onların acılarını ve yaşananları yazmasını ister.

## Temalar

**Sahtekârlık** *Banker Orhan* adlı öyküde, Almanya'ya işçi olarak göç etmiş olan Türklerin, yurttaşlarından biri tarafından kurulan banka aracılığıyla nasıl dolandırıldıkları anlatılır. Çalışmış olduğu Alman şirketine tahvil ve hisse senedi konularında bilgilenen Orhan Pro-Renta adlı bir banka açar. Yüksek faizler vadederek Türklerden paralarını bankasına yatırmalarını ister. Fakat bir yıl sonra Orhan bütün parayı alarak ortadan kaybolur. Bu yüzden birçok işçi büyük mağduriyetler yaşar.

# GÜLŞEN

## Kişiler

<i>Anlatıcı</i>	Ben-öyküsel anlatıcı yazarın sözcülüğünü ve temsilciliğini yapar.
<i>Gülşen</i>	Anlatının başkarakterlerindendir. Asıl adı Lucienne'dir ve Hollandalıdır.
<i>Niyazi</i>	Gülşen'in sevgilisidir ve aynı evde yaşamaktadırlar. Üniversite öğrencisidir.
<i>Gerard</i>	Anlatıcının arkadaşıdır. Çevirmendir.

## Detaylı Olay Örgüsü

**Gülşen-Niyazi Çiftinin Birlikteliği** Hollandalı ve altı çocuklu bir ailenin kızı olan Gülşen ikiz olarak doğan dört çocuktan biridir. Kardeşlerinden ikisi Muhammet adını taşıyan Suriyeli gençlerle evlenmişlerdir. Kendisi de üniversitede tanıştığı Niyazi'yle birlikte yaşamaktadır. İkisi de öğrencidir. Biri sosyal hizmetler okurken diğeri gıda uzmanlığı okumaktadır. Gülşen'in asıl adı Lucienne'dir. Fakat

Niyazi'yle tanıştıktan sonra kendine Türk adı olarak Gülşen'i seçmiştir. Gülşen'in ailesi yabancı düşmanı olmasa da çocuklarının hepsinin yabancılarla evlenmesini onaylamazlar. Fakat ikilinin birlikteliğine karşı da çıkmazlar.

**Anlatıcının Çifti Ziyaret Etmesi** Duisburg'dan Hollanda'nın Wageningen kentine gelen anlatıcı ve Gerard Bey çifti ziyaret eder. Anlatıcı onların birlikteliğine yakından tanık olur. Aynı evde yaşayan iki üniversite öğrencisi devletten aldıkları bursla bütün ihtiyaçlarını karşılamaktadır. Hollanda devleti vatandaşlarını her bakımdan koruma altına almıştır. Ertesi gün erkekler gezintiye çıkarken Gülşen evde kalır. Zira yarın sabah sınavı vardır. Bundan dolayı eve döndüğünde Niyazi salatayı hazırlayacaktır.

## Temalar

**Aşk** *Gülşen* adlı öyküde Baykurt, Hollanda'nın Wageningen kentinde yaşayan farklı uluslara mensup olan çiftin birlikteliğini anlatır. Hollandalı olan Lucienne, sevdiği erkek olan Niyazi için Gülşen adını alır. Birlikte aynı evde yaşarlar ve ikisi de üniversite öğrencisi olduğu için devletten aldıkları bursla geçimlerini sağlarlar. Aileler onların ilişkilerini yaşamalarına izin verir. Niyazi Gülşen'e ev işlerinde yardım eder ve onunla bütün hayatı paylaşır.

## AĞAÇLARIN KÜTÜĞÜ

### Kişiler

*Dirk Booscha* Anlatının başkarakteridir. Emeklidir. Çevreci bir aktiviste dönüşür.

*Anlatıcı* Dış-öyküsel anlatıcıdır.

*Belediye Başkanı* Baarn şehrinin belediye başkanıdır.

*Jeanne* Dirk Booscha'nın eşidir.

### Detaylı Olay Örgüsü

**Baarn'daki Şehirleşme** Hollanda'nın Amersfoort ve Amsterdam kentleri arasında bulunan küçük bir köy olan Baarn kısa sürede yapılaşma ve sanayileşmeyle küçük bir kent haline gelir. Yapılaşma, sanayileşme, nüfus artışı ve araba sayısının artması nedeniyle bölgede yaşayan yaşlılar ağaçlık alanlar için endişelenirler. Zira yaşanan köklü değişimle birlikte bölgedeki birçok ağaç kesilmiştir.

**Dirk Booscha'nın Girişimiyle Yaşlı Ağaçların Kurtarılması** Baarn'da yaşayan Dirk iki yıl önce emekli olmuştur. Dirk Booscha belediye meclisinde eski binaların koruma altına alınmış olduğunu fakat ağaçların koruma altına alınmadığını öğrenir. Yedi yüz yaşındaki ağaçların millî hazine kabul edilip koruma altına alınmamış olmasını yadırgar. Bu durumdan rahatsızlık duyan Dirk Booscha belediye başkanına bir mektup yazar. Mecliste konu üzerine bir oturum yapılır ve Dirk Booscha haklı bulunur. Yüz elli yaşın üzerindeki ağaçların da millî hazine kabul edilip onların koruma altına alınmasına ve ağaç kütüğü oluşturulmasına karar verilir. Dirk Booscha'yla görüşen belediye başkanı ona Baarn Şehri Anıt Ağaçlar Kütüğü Defteri'ni verir ve genç bir ekip oluşturarak defteri doldurmasını ister. Dirk Booscha ve genç ekip gönüllü olarak şehir planlamasına göre koruma altına alınacak ağaçları kütüğe geçirirler. Dirk Booscha'nın Jeanne adındaki eşi de sekreter olarak görev alır.

### Temalar

**Görev** *Ağaçların Kütüğü* adlı öyküde Baykurt, iki yıl önce emekli olmuş olan Dirk Booscha'nın Baarn'daki ağaç kesimine engel olmak için nasıl mücadele ettiğini anlatır. Aşırı kentleşme nedeniyle doğal güzelliklerini kaybetmeye başlayan Baarn'ın yaşlı ağaçlarını kurtarmak isteyen Dirk Booscha belediye başkanına bir mektup yazar. Belediye meclisinde alınan kararla 150 yaşın üzerindeki ağaçların korunmasına ve kütüğe geçirilmesine karar verilir.

# DİRENİŞE KATKI

## Kişiler

*Anlatıcı* El-öyküsel anlatıcı her şeyi görür ve bilir.

## Detaylı Olay Örgüsü

**Baarnlıların Ağaç Kesimine Karşı Koyan Amsterdamlılara Yardım Etmeleri** Amsterdam şehrinde arabaların park edeceği alanları genişletmek için ağaçların kesilmesi ve yolların genişletilmesi kararı alınmıştır. Bunun üzerine çevreciler ve başka görüşlerden olan Amsterdamlılar sökümcelere, dozerlere ve biçerdöverlere karşı direnmeye başlarlar. Amsterdam'daki gelişmelerden haberdar olan Baarnlılar ana ata mirası olan ağaçları korumak için Amsterdam'daki direnişçilere destek olmaya giderler.

**Eylemin Başarıyla Sonuçlanması** Baarnlılar Amsterdam'a varıp direnişçilerin arasına karışırlar. Amsterdamlılar Baarnlıların katılımını şaşkınlıkla karşılarlar. Direnişçiler yastıkları ve yorganlarıyla ağaçların üzerinde uyurlar. Sabah saatlerinde ağaçların bulunduğu yere gelen polis ve yıkım ekibi verilecek emri bekler. Belediye meclisi geri adım atarak ağaçların kesilmesinden vazgeçer. Baarnlılar zaferin verdiği gururla geri dönerler.

## Temalar

*Görev* *Direnışe Katkı* adlı öykü, *Ağaçların Kütüğü* adlı öykünün devamı niteliğindedir. Kendi şehirlerindeki ağaçları kurtarmak için yasal yollardan mücadele vermiş olan Baarnlılar, bu sefer de Amsterdamlıların ağaçları kurtarma mücadelelerine yardım ederler. Polis ve sökümcülerle karşı karşıya gelen eylemciler taleplerini yönetime kabul ettirmeyi başarırlar.

# İKİ BACI

## Kişiler

*Filiz Sökmen* Sökmen Gezi Bürosu'nun yöneticisidir. Anlatının başkarakterlerindedir.

*Nuray Ercan* Berlin'deki bir Ticaret Lisesi'nde Turizm Bölümü'nda okumaktadır.

*Kâmil Ercan* Nuray'ın kara çember sakallı ve dindar babasıdır.

*Remzi Sökmen* Filiz'in Siemens firmasında kimyacı olarak çalışan Cumhuriyetçi babasıdır.

*Sigrid Hörschen* Filiz Sökmen'in yardımcısıdır.

## Detaylı Olay Örgüsü

**Nuray'ın Staj İçin Filiz Hanım'la Görüşmesi** Berlin-Charlottenburg'daki Sökmen Gezi Bürosu'nun yöneticisi Filiz Hanım'a bir telefon gelir. Kâmil Ercan Filiz Hanım'a kızı Nuray'ın staj yapabileceği bir yer aradıklarını söyler ve Filiz'den Nuray'a iş vermesini rica eder. Tanıdıklarına iş vermekten hoşlanmasa da Filiz Nuray için randevu verir. Ertesi sabah Filiz randevu saatinde karşısında kara çember sakallı bir baba ve yeşil türbanla uzun bir manto giymiş genç bir kız bulur. Ticaret Lisesi'nde Turiz Bölümü okuyan Nuray'ın mezun olabilmesi için iki yıl boyunca haftada üç gün staj yapması gerekmektedir. Kâmil kızı adına Filiz'le konuşur. Fakat Filiz Nuray'la konuşmak istediğini söyler ve yarın sabah için ona yeniden randevu verir.

**Nuray'ın Filiz Hanım'ın Nasihatlerini Düşünmesi** Siemens firmasında kimyacı olan Cumhuriyetçi bir baba tarafından yetiştirilmiş olan Filiz Nuray konusunda ne yapacağını bilmemektedir. Ertesi sabah Nuray Filiz'e kendisini dışlamamış olduğu için teşekkür eder. Zira başvurduğu diğer firmalar inançları yüzünden onu geri çevirmişlerdir. Fakat Filiz de Nuray'a aşırı dindar çalışanların müşterileri ürküttüğünü ve onu bu haliyle ön planda çalıştıramayacağını söyler. Ataerkil normlar ve batıl inançlarla büyütülmüş olan Nuray türbanını çıkarması halinde tanrı tarafından korkunç şekilde cezalandırılacağına inanır. Fakat Filiz Nuray'a bunun doğru olmadığını söyler ve Nuray'a kendi

düşüncülerini geliştirmesini, babasının ağzıyla konuşmamasını önerir. Filiz Nuray'a staj yapması için önünde altı ay vaktinin olduğunu ve bu konu üzerine düşünmesini söyler. Bu konu üzerine kimseyle konuşmadan kendi başına düşünen Nuray altı ay sonra Filiz'le yeniden görüştüğünde türbanını çıkarır. Kendini ilk defa başka bir mekanda türbansız olarak gören Nuray ağlamaya başlar. Nuray Filiz'e kendisini dışlamadığı ve yol gösterdiği için teşekkür eder. Filiz Nuray'ı kardeşi gibi gördüğünü söyler ve onu işe kabul eder.

## Temalar

*Cinsiyet* İki Bacı adlı öyküde Baykurt, ataerkil normların ve batıl inançların baskın geldiği bir ailede büyüyen Nuray'ın Filiz tarafından aydınlatılmasını anlatır. Ticaret Lisesi'nin Turizm Bölümü'nde okuyan Nuray Sökmen Gezi Bürosu'nda staj yapmak ister. Fakat Filiz Nuray'ı yeşil türbanı ve uzun mantosuyla işe alamaz. Zira müşteriler aşırı dindar kişilerden korkmaktadırlar. Fakat asıl sorun Nuray'ın dini inancı değildir. Asıl sorun Nuray'ın babasının ataerkil ve baskıcı dünya görüşüdür. Filiz Nuray'dan bir birey olmasını ve babasının baskılarından kurtulmasını öğütler. Nuray da Filiz'in bu çağrısına uyar.

## BAHADIR

### Kişiler

*Bahadır* Ailenin küçük oğludur. Anlatıcıdır ve aynı zamanda başkarakterdir.

*İsmail* Antalya'daki Aksu Köy Enstitüsü'nden mezundur. Öğretmendir. Çocukların babasıdır.

*Sevim* Bahadır'ın annesidir. Öğretmen olmasına rağmen Almanya'ya işçi olarak göç eder.

Diğer anlatı kişilerinin isimleri şunlardır: Yıldız, Ülker Abla vd.

### Detaylı Olay Örgüsü

**Ailenin Almanya'ya Gitmesi** Batı Toroslar'da dünyaya gelmiş olan Öğretmen İsmail, Antalya'daki Aksu Köy Enstitüsü'nde ilkokulu bitirmiştir. Enstitülerin kapatılmasının ardından öğretmenlik yaptığı dönemde Denizli Öğretmen Okulu'nda tanıştığı Sevim Hanım'la evlenir. Üç çocuk dünyaya getiren çift, ekonomik sıkıntılar nedeniyle Almanya'ya işçi olarak göç etmeye karar verir. Siemens'te iş bulan Sevim geri dönmeyi planlar. Bu süre zarfında çocuklar da iyi seviyede Almanca öğrenmiş olacaklardır.

**Bahadır'ın Basık Burunlu Olması** Üç çocuğuyla birlikte Tempelhorf'a iniş yapan İsmail Bahadır'ın koşarken burnunu aynaya çarptığını görür. Burnun düzeltilmesi için yapılması gereken operasyon için geç kalınmış ve Bahadır basık burunlu biri olarak tanınmaya başlamıştır. Başlarda burnunun şeklini yadırgayan Bahadır bu duruma alışmış olsa da arkadaşlarının alayından kurtulamaz. Bu yüzden ona çeşitli isimler takılır. Bahadır doğuştan basık burunlu olduğunu ve Tempelhorf'ta aynaya çarpmadığını söyler. Fakat onunla aynı dönemde Almanya'ya gelmiş olan birçok çocuğun Tempelhorf'taki aynaya çarpmalarından dolayı burunları basıklaşmıştır.

## Temalar

*Utanç* Biri köy enstitüsünden mezun diğeri öğretmen okulundan mezun iki ebeveyn, öğretmenlik yapmalarına rağmen geçim sıkıntısı nedeniyle Almanya'ya göç etmeye karar verir. Ailenin en küçük oğlu olan Bahadır Tempelhorf Havaalanı'nda burnunu bir ayna vurur ve bu yüzden burnu basıklaşır. Almanya'da okula başlayan Bahadır'la birçok arkadaşı dalga geçer. Bahadır onlara burnunun doğuştan basık olduğunu ve burnunu Tempelhorf'taki aynaya vurmadığını söyler. Fakat o dönemlerde Almanya'ya göç eden birçok ailenin çocuğu burnunu Tempelhorf'taki aynaya vurmuştur.

## OTOBÜSÜN SÜRÜCÜSÜ

### Kişiler

*Anlatıcı* Ben-öyküsel anlatıcı yazarın sözcülüğünü ve temsilciliğini yapar.

*Kadın şoför*

Otobüs şoförüdür.

*Bebek arabalı kadın*

Anlatıcıyla birlikte otobüse alınmayı bekleyen kadındır.

## Detaylı Olay Örgüsü

**Anlatıcının Durakta Bekleyen Otobüse Binmeye Çalışması** Berlin'den Duisburg Merkez İstasyonu'na trenle ulaştığında anlatıcı sağanak yağmura yakalanır. Bir çardak altında durarak otobüsü beklemeye karar verir. Çardağın altında beklerken otobüs gelir ve anlatıcı oraya doğru yönelir. Anlatıcı otobüsün kapısına vurmasına rağmen kadın şoför kapıyı açmaz. Şoför anlatıcıya bazı işaretler yapar ve önündeki deftere birşeyler yazar.

**Anlatıcının Otobüse Binmesi** Ardından bebek arabasıyla gelen kadın otobüsün kapısının önünde durur. İçeri alınmaya çalışan anlatıcıyı gören kadın şoförün dinlenmekte olduğunu ve kapıyı açmayacağını söyler. Anlatıcının öykü notları ıslanma tehlikesi altındayken kadının da bebeği ıslanmak üzeredir. Kalkış saatinin gelmesiyle kapılar açılır. Anlatıcıyla kadın otobüse biner. Şoförün yabancı düşmanı olduğunu sanan anlatıcı şoföre otobüsün Homburg-Hochheide'den geçip geçmeyeceğini sorar. Şoför nazik bir üslupla soruyu yanıtlar. Anlatıcı yerine oturur ve Almanların kuralları konusunda aşırı tutucu olduklarını düşünür.

## Temalar

**Öfke** *Otobüsün Sürücüsü* adlı öyküde Baykurt Duisburg Merkez İstasyonu'ndan bir otobüse binerek evine gidecektir. Fakat durakta bekleyen otobüsün şoförü kapıları açmamaktadır. Başlangıçta yabancı düşmanı bir şoförle mücadele ettiğini sanan anlatıcı daha sonra şoförün molada olduğunu ve moladaki şoförlerin otobüsün kapılarını açmadıklarını öğrenir. Fakat yine de anlatıcı kurallara aşırı bağlı olan Almanlara sitem eder. Zira insanlar yağmurlu ve soğuk bir havada dışarıda bekletilmemelidir.

## YABANCI OLMAK PEK ZORMUŞ

### Kişiler

**Şerif** (Sosyal/Duygusal) Anadolu'nun köylerinden birinde dünyaya gelmiş ve gençlik yıllarına kadar orada yaşamış olan Şerif Almanya'ya işçi olarak göç eder. Otuz yıl kadar Almanya'da çalışır. Almanya'ya geldiği ilk yıllarda erken kalkmaktan, sıkı çalışmaktan ve katı kurallardan oldukça bunalmıştır. Fakat zaman içinde Almanya'daki düzene alışmıştır. Evlidir ve birkaç çocuğu vardır. Yabancı olmasından dolayı zaman zaman ayrımcılığa maruz kalır ve bundan dolayı yabancılarla empati yapabilmektedir.

**Umutlu** Almanya'ya gitmeden önce hayatındaki her şeyin yoluna gireceğinden oldukça ümitlidir: "Kafamda pembe, pırlıl pırlıl bir düş vardı" (Baykurt 2019, 87).

**Özeleştiril** Hayatın zor olduğu gerçeğiyle geç de olsa yüzleşmiştir: "Yaşam denizi dalgalı. İnsanın çok yüzgeç olması gerekirmiş. Ben ise bunu geçten geç öğrenmeye çalıştım" (Baykurt 2019, 87).

**Sitemkâr** "Verimimiz iyi olmasa bir tek gün tutmazlar. Gözünü dört değil, dört yüz açacaksın. Bütün duyuların bir değil, bin uyanık olacak. Bir hata, bir kaza bağışlanmaz" (Baykurt 2019, 87).

**Endişeli** "Yabancılar Yasası da sertelecek diyorlar. Uykularım temelli kaçıyor" (Baykurt 2019, 90).

## Detaylı Olay Örgüsü

**Şerif'in Almanya'ya Yerleşmesi** Köydeki evinde pekmez kaynattığı bir gün Şerif'e Almanya'ya işçi olarak kabul edildiğini bildiren kağıtlar ulaşır. Bir an önce gerekli işlemleri gerçekleştiren Şerif ailesiyle birlikte Almanya'ya göç eder. Almanya'ya gittiği ilk yıllarda çok erken saatlerde kalkmak, yoğun çalışmak ve Almanların sıkı kanunlarıyla kuralları onu oldukça zorlamıştır. Ancak Almanlarla yabancılar aynı zorluklara katlanmaktadırlar. Fakat bunun yanı sıra yabancılar yabancı olmanın

getirdiği zorluklara da katlanırlar. Aradan otuz yıl geçmiş ve şerif yatağının başına çalar saat koyarak erken kalkmaya ve Almanya'ya alişmiştir.

**şerif'in İşpanyol Komşusuyla Sorun Yaşaması** Ailedeki ocuk sayısının fazlalığı nedeniyle Alman hükümeti aileden daha büyük bir eve taşınmasını ister. Zor da olsa şerif uygun bir ev bulur ve ailesiyle birlikte oraya taşınır. Apartmanın büyüklüğü nedeniyle kimse birbirini tanımaz ve birbiriyle selamlaşmaz. st kattaki komşunun köpeği her gün saatlerce havlamaktadır. şerif komşusunun Alman olduğunu düşünür ve onu Őikayet etmekten çekinir. Fakat köpeğin sahibinin İşpanyol olduğunu öğrendiğinde de Őikyeti olmaz. Zira kendisi de bir yabancı olduğu için onun ayrımcılığa maruz kalmasını istemez.

## Temalar

**tekileşme** *Yabancı Olmak Pek Zormuş* adlı öyküde Baykurt, otuz yıl Almanya'ya işçi olarak çalışmış olan şerif adlı bir karakterin yaşadığı zorlukları anlatır. Almanya'ya ilk geldiği yıllarda erken kalkmak, çok çalışmak ve katı kurallara bağlı kalmak ona çok zor gelir. Ayrıca yabancı olmasından kaynaklanan bazı sorunlar da yaşar. İlerleyen yıllarda taşındığı apartmandaki st komşusunun köpeğinin havlamasından rahatsız olur. Polise Őikyette bulunmayı düşünse de komşusunun İşpanyol olduğunu öğrenince bundan vazgeçer. Zira ondan Őikyeti olması durumunda komşusunun karşılaşacağı zorlukları bilmektedir.

## KÜÇÜK BİR GüLüş

### Kişiler

*Anlatıcı* Ben-yksel anlatıcı yazarın sözcülüğünü ve temsilciliğini yapar.

*Kara Davut* Almanya'da alışan Türk bir işçidir. Anlatıcının arkadaşlarındanır.

*Frau Teske* Okulun müdürüdür.

### Detaylı Olay rgs

**Okuldaki ğrencilerin İzlenildiğinin Fark Edilmesi** Bir gün anlatıcı görev yaptığı okulun müdürü olan Frau Teske tarafından odasına çağırılır. Anlatıcı okul müdürünün odasına gider. Okul müdürü anlatıcıya okul çitlerinin önünde zaman zaman bir adamın öğrencileri izlediğini, bu kişinin Türk olduğunu bildiklerini ve onunla konuşulması gerektiğini söyler. itlerin önündeki adamın kim olduğunu anlayan anlatıcı Türk bakkalına gider. şans eseri orada öğrencileri izleyen Kara Davut'u kapalı olan eşiyle birlikte görür. Anlatıcıyla Kara Davut birlikte pazara giderler. Anlatıcı durumu ona anlatır. Kara Davut utanç içinde çocukları neden izlediğini anlatır.

**Kara Davut'un ğrencileri Neden İzlediğinin Anlaşılması** Kkken okumak istemiş fakat ailesi tarafından okutulmamış olan Kara Davut Almanya'daki çocukların kız-erkek birlikte çok güzel okullarda okuduklarını görür ve onları bahçede oyun oynarken izlemeye bayılır. Kız kardeşileri de okuyamadığı için oldukça zgndr. Kara Davut bir daha okul çitlerinin önünde görülmez. Birkaç gün sonra anlatıcı Kara Davut'u okula davet eder. Ona ğretmenler odasında çay kahve ikram eder. Kara Davut'u Frau Teske'yle taņıřtırır. Yanlış anlaşılma olduğunu anlayan Frau Teske Kara Davut'tan özür diler. Kara Davut anlatıcının dersine girer ve öğrencilerle birlikte aynı sıralara oturup ders dinler.

## Temalar

*Umursama* *Kk Bir Gülüş* adlı öyküde Baykurt, gençliğinde ailesi tarafından okutulmamış ve mütedeyyin bir Şekilde yetiştirilmiş olan Kara Davut'un okumamış olmaktan dolayı yaşadığı pişmanlığı anlatır. Yaşadığı pişmanlığı okul çocuklarını ders aralarında izleyerek telafi etmeye çalışır. Fakat görünüşü ve kıyafeti nedeniyle okul yönetimini korkutan Kara Davut Baykurt'un uyarısı üzerine okula bir daha yaklaşmaz. Fakat Kara Davut'un asıl niyetini bilen Baykurt onu okula davet eder ve onun öğrencilerle birlikte aynı sıralarda oturup ders dinlemesini sağlar.



# HÜSNÜCAN

## Kişiler

*Anlatıcı* Ben-öyküsel anlatıcı yazarın sözcülüğünü ve temsilciliğini yapar.

*Hüsnü* Almanya'da çalışan bir işçidir. Anlatıcının tanıdığıdır.

*Ayşe* Hüsnü'nün eşidir.

## Detaylı Olay Örgüsü

**Anlatıcının Hüsnü'yü Uğurlamaya Gitmesi** Hüsnü'nün yurda geri döneceği haberini alan anlatıcı, Duisburg'dan Düsseldorf tarafındaki Neuss şehrine gider. Otuz yıl Almanya'da yaşayıp çalışmış olan Hüsnü'nün geri döneceğine pek inanmaz. Fakat eşyaların hepsi toplanmış ve bir tırla anlaşılmıştır. Dört çocuğunun üçü Almanya'da kalacak ve en küçüğü ebeveynleriyle birlikte yurda dönecektir. Anlatıcı Hüsnü'ye dışarıda yürüyüş yapmayı teklif eder.

**Hüsnü'nün Mecburen Almanya'yı Terk Etmesi** Ellerini arkasında bağlayarak yürüyen Hüsnü çevresindeki dükkanlara bakar. Almanların ne kadar disiplinli ve çalışkan olduklarına değinir. Şehrin her yeri, her köşesi ve tabelaları oldukça düzgündür. Her yerde saat vardır. Her açıdan Almanya'ya alışmış olan Hüsnü'ye yurda geri dönmek oldukça zor gelmektedir. Fakat eşi Ayşe her şeye rağmen geri dönmek ister. Almanya'ya kendi isteğiyle gelmemiş olan Hüsnü bu sefer kendi rızası olmadan Almanya'dan ayrılacaktır. Zira eşi Ayşe'yi yalnız bırakmak istememektedir. Hüsnü anlatıcıdan kendisiyle ilgili bir öykü yazmasını hüzünlü bir halde ister. Anlatıcı onun öyküsünü yazacağına söz verir.

## Temalar

*Hüzün* *Hüsnücan* adlı öyküde Baykurt, yıllar önce kendi isteği dışında Almanya'ya işçi olarak gelmiş ve yıllarca orada yaşadıkdan sonra artık oradan ayrılamaz hale gelmiş olan Hüsnü'nün eşi Ayşe'nin baskısı nedeniyle yurda geri dönmek zorunda kalmasını anlatır. Almanların kimliğine, kültürüne, iş disiplinine, kanunlarına ve yaşam tarzlarına alışmış olan Hüsnü yurda geri dönmek istemez. Fakat eşini yalnız bırakmak istemediği için o da onunla birlikte geri dönecektir. Bundan dolayı anlatıcıya dert yanar.

# AKADEMİ

## Kişiler

*Marion* Anlatının başkarakteri bir kadındır. Erkek kardeşi tarafından darp edilir.

*Thomas* Marion'un erkek kardeşidir.

*Anlatıcı* Ben-öyküsel anlatıcı yazarın sözcülüğünü ve temsilciliğini yapar.

*Gavion* İtalyan bir işçidir.

*İbrahim* Thyssen firmasında işçidir. 1 yıldır orada çalışmaktadır.

*Sarı Mustafa* Bartın doğumlu Türk işçilerden biridir.

*Dr. Schwenk* Eczacıdır.

*Erdoğan* Akçadağlı bir Türk işçidir. Sevdiği kız nedeniyle Apostol inancını benimser.

## Detaylı Olay Örgüsü

**Marion'un Kendi Erkek Kardeşi Tarafından Darp Edilmesi** İkinci zamanı Hochheide'nin pazar yerinde gezinen anlatıcı, genellikle yabancıların vakit geçirdiği bankların oraya gelir. Türklerin pek kullanmadığı banklarda farklı uluslardan olan insanlar vakit geçirmektedirler. Bir süre sonra Marion adlı genç koşarak diğerlerinin yanına gelir. Erkek kardeşi Thomas'la kavga etmiş olan Marion'un bir tutam saçı kopmuş ve bazı yerlerinde çürükler oluşmuştur. Türkçe kursu almış olmasına rağmen Türkçe konuşmakta oldukça zorlanan eczacı, yardımcısına pansuman yapmasını ve Marion'un hastaneye gitmesi gerektiğini söyler. Kardeşine küfürler ederek eczaneden çıkan Marion diğerleriyle birlikte banka oturur.

**Anlatıcının Akademisiyle İlgili Gözlemleri** Bankta oturulurken anlatıcının akademi olarak adlandırdığı banklarda oturan insanlar gözlemlenir. Fabrika işçisi olan iki Türk'ün iki oğlu da çok iyi seviyede Almanca öğrenmiş, Alman sevgilileri olmuş ve ders saatleri dışında dışçide çalışmaya başlamışlardır. Akçadağlı Erdoğan ise tanışmış olduğu Türk bir kızın Apostol inancını kabul etmiş olması nedeniyle kendisi de ailesine karşı gelerek aynı inancı benimsemiştir. Karşılarında bulunan bir Türk kahvesinin sahibi de müşterilerle oyun oynarken eşini ve çocuğunu kendi yerine çalıştırmaktadır. Sarı Mustafa Marion'u alıp evine götürür. Akademide birçok kültürün birbiriyle kaynaştığı görülür.

## Temalar

**Kültür** Akademi adlı öyküde Baykurt, II. Dünya Savaşı'nın ardından Almanya'da yaşanan derin kültürel değişime değinir. Savaşın ardından ülkenin kalkınabilmesi için dış ülkelere ihtiyaç duyulan işgücünü karşılamak için yabancı işçiler kabul edilmiştir. Zaman içinde Almanya'nın birçok kenti farklı kültürlerin bir araya geldiği birer kültür mozağı haline gelmiştir. Türklerin ve diğer uluslardan olan insanların Almanya'ya uyum sağlama süreci ve kültürel etkileşim alt anlatı olarak öyküde işlenir.

## ÖNEMLİ HASTA

### Kişiler

<i>Anlatıcı</i>	Ben-öyküsel anlatıcı yazarın sözcülüğünü ve temsilciliğini yapar.
<i>Ulrike Schepan</i>	Alman doktordur.
<i>Lâdikli Mehmet</i>	Anlatıcının meslektaşı olan arkadaşlarından biridir.
<i>Nurcan Fıçıcı</i>	Türk doktordur.
<i>Özlem Kuzuoğlu</i>	Doyumevi sahibinin kızıdır.

## Detaylı Olay Örgüsü

**Anlatıcının Doktordan Randevu Alması** Anlatıcının vücudunun küçük bir yerindeki kaşıntı zaman içinde başka yerlere de yayılır. Kullandığı ilaçlar işe yarar gibi olsa da ilacı bırakır bırakmaz kaşıntılar yeniden başlar. Karaciğeri için endişelenen hasta daha fazla ilaç almaktan çekinir. Zira anamalcılıkla birlikte doktorların çoğu birer ilaç satıcısı haline gelmiştir. Rahatsızlığını meslektaşı Mehmet'e anlatan anlatıcıya Dr. Nurcan Fıçıcı'ya görünmesi tavsiye edilir. Mehmet anlatıcıya Nurcan'ın iyi bir doktor olduğunu söyler. Kliniğe telefon edilir ve sekreterden Perşembe günü saat 12:00 için buluşum alınır. Buluşum günü ikili birlikte kliniğe gider.

**Anlatıcının Doktor Tarafından Muayene Edilmesi** Bekleme odasında bulunan hastalar doktorun kendilerini sırayla kabul etmesini bekler. Bu sırada diplomat görünümü bir adam sekretere doktorla görüşmek istediğini söyler. Doktora yeni bir ilaç satmak istemektedir. Bir süre sonra anlatıcı muayene edilir. Muayene sırasında doktor anlatıcıyı tanıdığını, memleketi Balıkesir'de kendisinin çok sevdiğini ve birçok kitabını okuduğunu söyler. Diplomat görünümü adam zorla doktorun odasına girer. Doktor satıcıya önemli bir hastası olduğunu ve kendisiyle görüşmek istemediğini söyler. Doktor satıcıyı muayehaneden kovar. Ardından doktor anlatıcıdan bazı örnekler alır ve onu muayene eder. Daha sonra anlatıcı Mehmet'le birlikte oradan ayrılır.

## Temalar

*Gurur* *Önemli Hasta* adlı öyküde Baykurt, anlatının hem anlatıcısı hem de başkarakteridir. Rahatsızlığından dolayı birkaç defa doktora gitmiş olan anlatıcı iyileşememiş ve doktorlar ona yalnızca ilaç yazıp başlarından savmışlardır. En sonunda meslektaşı olan bir arkadaşının önerisi üzerine Dr. Nurcan Fıçıcı'ya muayene olan anlatıcı doktorun ilgisinden oldukça memnun kalır. Dr. Nurcan Fıçıcı yazarı tanıdığını, birçok kitabını okuduğunu ve yazarlığını sevdiğini söyler. Öyküdeki önemli hasta yazarın kendisidir.

## KÜÇÜK YAZAR

### Kişiler

*Meryem* Pestalozzi okulunda okuyan bir öğrencidir. 7. sınıftadır.

*Anlatıcı* Ben-öyküsel anlatıcı yazarın sözcülüğünü ve temsilciliğini yapar.

*Herr Gutteck* Okulda görev yapan öğretmenlerden biridir.

### Detaylı Olay Örgüsü

**Anlatıcının Öğrencileri Yazmaya Yönlendirmesi** Ebeveynleri Mardin'den Almanya'ya göç etmiş olan Meryem'in babası kereste fabrikasında çalışmaktadır ve annesi de ev hanımıdır. Oldukça hırçın olduğu için kontrol edilmesi zor bir kız olan Meryem Pestalozzi adlı özel bir okulda 7. sınıfa gitmektedir. Esmerdir ve kiloludur. Anlatıcı bu okulda Türkçe dersleri verir ve Meryem de öğrencilerinden biridir. Anlatıcı öğrencilerin dikkatini çekebilmek için onlara özel görevler verir. Anlatıcı öğrencilerden anneleri için birer öykü yazmalarını ister ve bunların derlenip kitaplaştırılacağını söyler.

**Anlatıcının Meryem'i Yazma Konusunda İsteklendirmesi** Fakat Meryem öykü yazamayacağını zira anlatacak hiçbir şeyi olmadığını söyler. Fakat anlatıcı Meryem'i cesaretlendirir ve ona yol gösterir. Meryem anlatıcıya anlatacak mutlu sonlu bir öyküsü olmadığını söyler. Anlatıcı ona kötü şekilde biten gerçekten yaşanmış bir anısının sonunu mutlu sona çevirebileceğini söyler. Meryem, sınıf arkadaşlarıyla sahnelediği bir piyesi annesiyle babasının izlemeye gelmemiş olmalarına üzülmüştür. Anlatıcı ona bu anısını mutlu sonla bitecek şekilde kaleme almasını önerir. Annesinin oyunu izlemeye geldiğini ve ona son anda sürpriz yapıldığını yazabileceğini söyler. Diğer günler Meryem ders sırasında tamamen odaklanmış bir şekilde öykü yazarken görülür. Derste gürültü yapan arkadaşlarına kızar.

## Temalar

*Umursama* *Küçük Yazar* adlı öyküde Baykurt, anlatının hem anlatıcısı hem de başkarakteridir. Pestalozzi adlı okuldaki sorunlu öğrencilere Türkçe dersi veren anlatıcı Meryem adlı bir öğrencisini öykü yazmaya yönlendirir. Meryem'in yaşamaktan üzüntü duyduğu olayları yeniden kaleme almasını ve aynı olayı mutlu sonla bitirmesini önerir. O günden itibaren Meryem yayımlanacak olan kitap için öykü yazmaya odaklanır.

## TÜRKÜCÜ NECLÂ HANIM

### Kişiler

*Neclâ* Anlatının başkarakteridir. Asıl işi doktor asistanlığı olsa da şarkıcılık da yapmaktadır.

*Anlatıcı* Ben-öyküsel anlatıcı yazarın sözcülüğünü ve temsilciliğini yapar.

*Haydar* Neclâ'nın eşidir. Kargo şoförüdür ve eşinin de şoförlüğünü yapar.

*Gülo* Haydar'ın annesi ve Neclâ'nın kayınvalidesidir.

*Nuri* Neclâ'nın babasıdır. 35 yıl Ford'da çalışmıştır.

<i>Melek</i>	Neclâ'nın annesidir. 35 yıl Ford'da çalışmıştır.
<i>Oma Freide</i>	Neclâ'ya Almanca öğreten yaşlı Alman komşusudur.
<i>Opa Kaspar</i>	Neclâ'ya Almanca öğreten yaşlı Alman komşusudur.
<i>Zeynep</i>	Neclâ'nın kız kardeşidir.

## Detaylı Olay Örgüsü

**Anlatıcının Neclâ Hanım'la Tanışması** Yirmi beş yıl boyunca Ford'da çalışmış bir anneyle babanın kızı olan Neclâ Oma Freide ve Opa Kaspar sayesinde Almanca öğrenip eğitimini tamamlamıştır. Kendisinin asıl işi doktor yardımcılığıdır. Eşi Haydar ise Köln-Bonn Havaalanı kargosunda taşımacılık yapmaktadır. Oldukça güzel sesi olan Neclâ hafta sonları performanslar sergilemektedir. Köln'de Neclâ'nın arabasına binen anlatıcı Dornbirn'e kadar onunla seyahat eder. Başlangıçta Neclâ'nın şımarık bir salon kadını olduğunu düşünen anlatıcı; Neclâ'nın kibar konuşmasını, arabada sigara içilmesine kızdığına gönlünün alınmaya çalışıldığını ve şoförlüğünü yapan eşinin annesiyle sürekli telefonda konuştuğuna tanık olunca fikri tamamen değişir. Zira Gülo trafik kazasında bazı çocuklarını kaybetmiş ve bundan dolayı geliniyle oğlu her yolculuğa çıktığında onları arayıp nerede olduklarını sormaktadır. Onları evdeki haritasından takip eder.

**Anlatıcının Neclâ Hanım'ın Performansını Dinlemesi** Yolculuk boyunca anlatıcı Neclâ'nın ne kadar düşünceli, kibar ve güzel bir kadın olduğuna daha da emin olur. Bir Türk derneğine indirim yaparak gösteri yapmayı kabul ederler. Dornbirn'e varıldığında anlatıcı onun performansını zevkle dinler.

## Temalar

*Yanılma* *Türkücü Neclâ Hanım* adlı öyküde Baykurt, tanışmadan önce kendisiyle ilgili bazı önyargılar taşıdığı Neclâ Hanım konusunda ne kadar yanıldığını anlatır. Şımarık bir salon kadını olarak hayal ettiği Neclâ Hanım oldukça kibardır. Kayınvalidesiyle sürekli iletişim halindedir. Eşiyle birlikte çalışır. Asıl işi doktor yardımcılığıyken hafta sonları iyi vakit geçirmek ve ek gelir elde etmek için çeşitli yerlerde şarkı söyler.

## HOCHFELD KİTAPLIĞI

### Kişiler

<i>Anlatıcı</i>	Ben-öyküsel anlatıcı yazarın sözcülüğünü ve temsilciliğini yapar.
<i>Hüseyin Çölgeçen</i>	Oberhausen'den gelen konuktur.
<i>Lientje Emck</i>	Halk kitablığı müdürüdür. Anlatıcının dostlarındanıdır.
<i>Gerard Erbrink</i>	Anlatıcının Türkolog arkadaşısıdır.
Konrad Schiling	Duisburg Kültür Müdürüdür.

Anlatıda yer alan diğer anlatı kişilerinin isimleri şunlardır: Faruk Okan, Sigrid Kruse, Tayfun Demir, Peter Lufen, Tonguç, Cane, Kozanlı Hasan vd.

## Detaylı Olay Örgüsü

**Anlatıcının Hollandalı Dostlarıyla Buluşması** Altmışıncı yaş günü vesilesiyle Mercatorhalle'de kutlama düzenleyen anlatıcının birçok tanıdığı davete katılır. Farklı kentlerden gelen çoğu konuk tutmuş oldukları odalarda geceleyeceklerdir. Almanya'da bu gelenektir. Halbuki anlatıcı gittiği her yerde birileri tarafından konuk edilmiş ve onların evinde kalmıştır. Den Haag'dan gelen Lientje Emck ve Gerard Erbrink'e çevreyi gezdirmek isteyen anlatıcı konukların kaldığı otele gider ve konuklarla son bir defa görüşürken sonra ikiliyle birlikte gezintiye çıkar. Zira anlatıcı halk kitablığında müdür olan,

Türkçe bilen ve Türklerin kitap okumaları için kitaplığa Türkçe kitaplar getiren Lientje Emck'le görüşmek ister. Aynı zamanda anlatıcı Gerard'ın babası Dirk'ün ağaç kütüğünü görmek de ister.

**Hochfeld Kitaplığı'nın Kapatılması** Anlatıcı ikiliyi Kozanlı Hasan'ın sorumluluğunda olan ve Türklerin sıkça ziyaret ettiği Hochfeld Kitaplığı'na getirir. Fakat kitaplık Duisburg Kültür Müdürü Konrad Schiling tarafından videothecke dönüştürülmüştür. Tasarruf önlemleri kapsamında birçok kitaplık ve havuz kapatılmıştır. Bu yüzden bölgede yaşayan Türkler kitaplıksız kalmış ve kitaplığı her şeyden çok seven Kozanlı Hasan kayıplara karışmıştır. Hollandalı çift kitaplığın ve Türklerin başına gelen talihsiz olaydan üzüntü duyar. Anlatıcı kitapların yerini vidyoların almasını insanların düşünme ve eleştirme yeteneğini körelteceğini düşünür.

## Temalar

*Hüzün* *Hochfeld Kitaplığı* adlı öyküde Baykurt altmışıncı yaş gününü kutladığı gün Hollanda'dan gelen iki dostuna Hochfeld Kitaplığı'nın başına gelenleri anlatır. Türkçe bilen Hollandalı çift Hochfeld Kitaplığı'nın kapatıldığını ve Türklerin Türkçe kitaplar bulabildikleri ender yerlerden birinin kapatılmış olmasını üzüntüyle öğrenirler. Duisburg Kültür Müdürü Konrad Schiling tarafından tasarruf tedbirleri kapsamında bazı kitaplıklar ve havuzlar kapatılır. Türklerin sıkça ziyaret ettiği Hochfeld kitaplığı da bunlarda biri olur.

## BREMEN'DE BAŞIMA GELENLER

### Kişiler

**Anlatıcı** (Açık/Mantıklı) Anlatının yazar-anlatıcısı aynı zamanda başkarakterdir. Son on altı yılını Almanya'da geçirmiş olan anlatıcı yakın zaman önce yurduna kısa süreliğine dönüş yapmıştır. Bu ziyareti sırasında doğmuş olduğu ülkede olumlu yönde gelişmeler yaşandığına şahit olur. Almanya'ya geri döndüğünde anlatıcı Bremen'de düzenlenen bir buluşmada bu düşüncelerini dürüst bir şekilde dinleyiciyle paylaşır. Fakat anlatıcı dinleyicilerin gerçekleri değil istedikleri şeyleri duymak istediklerini görür. Yazar-anlatıcı dinleyicinin bu tavrını ve tutumunu eleştirir. Düşüncelerini dürüstlikle anlatmaktan çekinmez.

*Sitemkâr* "Ah sormayın; Bremen'de başıma gelen pişmiş tavuğun başına gelmedi. Ordaki yurttaşlarım beni nerdeyse çimçiy yiyip bitirecekti!" (Baykurt 2019, 135).

*Sorumlu* "Söyleşi yapmaya gittiğim yerlere vaktinden en az yarım saat önce varmaya dikkat ediyorum. Ben vaktinde varayım da geciken geciksin" (Baykurt 2019, 136).

*Şaşkın* "Yurda ben çoğunluğunu işçilerimizin doldurduğu bir uçakla gitmiştim. On altı yıl aradan sonra gittiğim için de doğrusu çok heyecanlıydım. Hatta alana iner inmez polisçe başıma sarılacak çoraptan kaygılıydım. Fakat bunda yanılmışım" (Baykurt 2019, 137).

*Dürüst* "Anlatıyorum, kızılıyorsunuz. Siz benden gerçeği değil, kafanızdakini duymak istiyorsunuz. Gerçeği anlatanı öldürmek istiyorsunuz. Bu nedenle Türkiye nasılmış, değilmiş, asla anlatmam!" (Baykurt 2019, 142).

**Klaus** Anlatıcının Alman arkadaşlarından biridir.

**Ali Boyacı** Düzenleyicidir.

**Osman Engin** Öykücüdür.

**Gülbahar Kültür** Şairdir.

### Detaylı Olay Örgüsü

**Anlatıcının Bremen'deki Buluşuma Katılması** Bremen'deki Vegesack Halkevi'nde düzenlenen bir programa konuşmacı olarak davet edilen anlatıcının kalacağı yer ve ulaşım masrafları düzenleyici tarafından karşılanır. 18 Kasım Cumartesi günü buluşuma katılacak olan anlatıcı Bremen'e gelir ve

kendisi için tutulmuş olan otel odasına yerleşir. Almanya'da yaşayan Türk Öykücü Osman Engin ve Şair Gülbahar Kültür anlatıcısı karşılar ve onunla ilgilenir. Konuşma günü sahneye çıkan anlatıcı katılımcıların yerlerine geçmeleriyle konuşmasına başlar. Anlatıcı konuşmasında yakın zaman önce Türkiye'ye yapmış olduğu ziyaretten bahseder.

**Anlatıcının Türkiye'yle İlgili Düşünceleri Yüzünden Linç Edilmek İstenmesi** On altı yıl aradan sonra Türk işçilerle dolu bir uçakla Türkiye'ye dönmüş olan anlatıcı hiç ummadığı şekilde havaalanındaki görevliler tarafından oldukça iyi karşılanmıştır. Pasaport görevlisi anlatıcısı yormamak ve onun ailesiyle görüşmesine engel olmamak için ona müsait bir zamanında savcılığa gidip ifade vermesini söyler. Ankara Bahçelievler'de yaşayan anlatıcı ekonominin iyiye gitmesi ve üretimin artması sayesinde Türk lirasının değer kazandığından, yolsuzlukların azaldığından, milletvekillerinin en yüksek memur maaşı kadar maaş aldıklarından, onların gecekondular mahallelerinde yaşamaya başlayıp oraları yeni rant alanları haline getirdiklerinden, artık faili meçhullerin olmadığından, belediyeciliğin geliştiğinden, imar planlarının adil bir şekilde yapıldığından, millî gelirin arttığından bahseder. Anlatıcıya göre Türkiye eskisine göre çok daha refah, eşitlikçi, özgürlükçü ve adil bir ortama kavuşmuştur. Anlatıcının söylemleri üzerine dinleyiciler sahneye yazarın kitaplarını fırlatır, küfürler eder ve onun üstüne yürürler. Anlatıcı, Alman arkadaşı Klaus'un çocuğunun oyuncak düğününü çalmasıyla kurtulur. Zira anlatıcıya saldıran Türkler Alman polisinin geldiğini sanmışlardır. Daha sonra anlatıcı söylediklerinin arkasında olduğunu ve Türkiye'nin önemli düzeyde yol katettiğini söyler. *Onuncu Köy* adlı romanının ortasından bir bölüm okur.

## Temalar

*Kendini Kandırma* *Bremen'de Başıma Gelenler* adlı öyküde Baykurt, yakın zaman önce yaptığı yurt ziyareti sırasında ülkesinde olumlu yönde birçok şeyin değiştiğini görmüş ve Bremen'deki bir buluşum sırasında Türk dinleyicilere bu düşüncelerini dile getirmiştir. Fakat anlatıcıdan yurtla ilgili olumlu görüşler duymayı değil olumsuz eleştiriler duymayı bekleyen dinleyiciler onu linç etmeye çalışırlar. Anlatıcı dinleyicilerin duymak istedikleri şeyleri duymak için buluşuma geldiklerini söyler. Onlara istediklerini vermeyen anlatıcı linç edilmek istenir.

## Kaynakça

Baykurt, Fakir. *Bizim İnce Kızlar*. 4. Düzenleyen Kenan Kocatürk. İstanbul, İstanbul: Literatür Yayınları, 2019.

Yanardağ, Mehmet Fetih. *Fakir Baykurt'un Hikâye ve Romanlarının Tema ve Yapısı Üzerine Bir İnceleme*. Doktora Tezi, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya: İnönü Üniversitesi, 2005.

Yanardağ, Mehmet Fetih. «*Fakir Baykurt'un Hikâyelerinde Tema.*» Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 2007: 227-263.